

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Concreció i desenvolupament del
currículum de l'educació bàsica: educació
primària

09/06/2023

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

Concreció i desenvolupament del currículum de l'educació bàsica: educació primària	3
1 Orientacions per organitzar el currículum de l'educació primària	3
2 Programació i situacions d'aprenentatge a l'educació primària	3
3 Perspectiva de gènere, coeducació i educació afectivosexual a l'educació primària	5
4 Avaluació i qualificació a l'educació primària	6
4.1 Pas de curs a l'educació primària	6
5 Pla de suport individualitzat (PI) a l'educació primària	7
5.1 Avaluació i qualificació dels aprenentatges de l'alumnat amb pla de suport individualitzat a l'educació primària	7
6 Coordinació entre l'educació primària i l'educació secundària obligatòria	8
7 Atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu a l'educació primària	8
8 L'orientació educativa i l'acció tutorial a l'educació primària	9
9 Ensenyament i aprenentatge de les llengües a l'educació primària	10
9.1 Atenció a l'alumnat nouvingut i a l'educació primària	12
10 Convivència, benestar i coeducació a l'educació primària	13
11 Normativa aplicable (concreció i desenvolupament del currículum de l'educació bàsica: educació primària)	14

Concreció i desenvolupament del currículum de l'educació bàsica: educació primària

1 Orientacions per organitzar el currículum de l'educació primària

El currículum és una eina de futur per al desenvolupament integral de totes les persones en aspectes cognitius, emocionals, afectius i relacionals. La formació integral se centra necessàriament en el desenvolupament i l'assoliment de les competències clau i en l'adquisició dels diferents aprenentatges, per fer possible la prosperitat personal i col·lectiva, i avançar cap a una societat més equitativa, més sostenible i amb més cohesió social.

Per organitzar el currículum d'educació primària s'aplica el nou currículum derivat de la [Llei orgànica 3/2020](#), de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, que es concreta en el [Reial decret 157/2022](#), d'1 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària, i en el [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

Així mateix, també és aplicable el [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, que regula l'establiment de criteris que orienten l'organització i la gestió dels centres, i les mesures i els suports per a l'atenció educativa i per a la continuïtat formativa de tot l'alumnat.

El currículum, com a instrument del model educatiu, es fonamenta en sis vectors clau que estableixen un marc que dona identitat a l'acció educativa. Els principis pedagògics són les línies d'actuació, a través de les quals es concreta l'acció educativa derivada dels sis vectors clau. Els [vectors clau](#) són:

- a. El currículum competencial
- b. La qualitat de l'educació lingüística
- c. La universalitat del currículum
- d. La incorporació de la coeducació
- e. L'atenció especial al benestar emocional d'infants i joves
- f. La promoció d'una ciutadania democràtica, crítica, compromesa i amb consciència global.

2 Programació i situacions d'aprenentatge a l'educació primària

El currículum de l'educació primària s'estructura en àrees de coneixement. Els centres, en funció de la seva realitat, del projecte educatiu i en exercici de la seva autonomia, poden establir-hi àmbits, agrupant àrees per impartir-les integradament.

Els centres han de dedicar un temps de l'horari lectiu, des de les matèries, els àmbits o en la fracció de l'horari que gestionen autònomament, a la realització de projectes amb un enfocament transversal i globalitzador.

Cada centre, en l'exercici de l'autonomia pedagògica i segons les necessitats educatives de l'alumnat, ha de configurar l'organització dels cicles al llarg de l'etapa, la distribució d'àrees o àmbits, si és el cas, la distribució dels sabers en els diferents cursos de cada cicle i el marc horari, d'acord amb el seu projecte educatiu.

En el marc horari lectiu, els centres han d'assegurar una dedicació diària mínima de trenta minuts destinats a promoure l'hàbit lector, a cada curs de tota l'educació primària.

La [programació competencial](#) ha de ser fruit de la reflexió pedagògica de l'equip docent, ha de fer referència al currículum vigent i ha de ser un instrument flexible i obert, en constant construcció i revisió; també ha de ser un instrument viu, que s'ha de contextualitzar a cada moment i segons les necessitats educatives de l'alumnat i que s'ha d'adaptar a les situacions canviants. Després d'aplicar la programació prevista, cal contrastar-la amb els aprenentatges reals i modificar-la, si escau.

Es pot programar l'adquisició d'aprenentatges competencials de tot el curs a partir de les situacions d'aprenentatge, escollint situacions que siguin rellevants per als alumnes, en cada àrea o àmbit que integra diverses àrees.

Al web [El nou currículum. Una oportunitat per aprendre amb sentit](#), hi ha models de programació, orientacions i exemples.

Els centres també disposen d'un percentatge de l'horari setmanal, que han de gestionar de forma autònoma i que poden dedicar a:

- vertebrar projectes globalitzadors i contextualitzats de caràcter transversal, que tinguin en compte les oportunitats educatives de l'entorn,
- completar un projecte que el centre ja desenvolupa, com el projecte lingüístic o de tutoria i orientació, o
- resoldre problemàtiques curriculars que el centre tingui plantejades, derivades del seu entorn.

Les activitats d'aprenentatge s'han de portar a terme dins l'horari lectiu amb el mestre o mestra i han de ser adequades a l'edat i a les necessitats individuals, tot evitant elements discriminatoris.

Fora d'aquest horari, es poden plantejar activitats que han de contribuir al desenvolupament de l'autonomia personal (gestió del temps, autoregulació, presa de decisions...) i ser significatives per a l'aprenentatge: poden consistir en la realització d'activitats d'observació i de contrast d'elements propers a la realitat de l'alumnat, de cerca d'informació, d'indagació, de lectura, de participació en activitats culturals, artístiques, esportives, etc., que complementin els aprenentatges de l'aula. Així mateix, han de ser coherents en l'ús de la llengua vehicular, i cal establir-hi continuïtats.

S'ha d'evitar la realització de tasques repetitives, no contextualitzades o d'una durada excessiva. En tot cas, les activitats que es fan fora de l'horari lectiu no haurien de substituir allò que els i les docents tenen en la seva programació i que no tenen temps de tractar a classe.

3 Perspectiva de gènere, coeducació i educació afectivosexual a l'educació primària

Per avançar en la millora del model educatiu, el [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, destaca sis vectors clau que marquen on s'han de focalitzar tots els esforços i totes les estratègies, un dels quals és la incorporació de la coeducació, com a principi rector del sistema educatiu i criteri orientador de l'organització pedagògica dels centres, en tots els nivells i modalitats, i que és cabdal per afavorir el desenvolupament de les persones al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere.

El Departament d'Educació impulsa i promou el programa "[Coeduca't](#)" amb el currículum per treballar des dels centres educatius la perspectiva de gènere, la coeducació i l'educació afectivosexual. Aquest programa va acompanyat d'una formació adreçada als i a les docents de tots els centres educatius, perquè puguin reflexionar i incorporar la perspectiva de gènere, la coeducació i l'educació afectivosexual al projecte educatiu del centre, a la programació didàctica i a les situacions d'aprenentatge o projectes de les diferents àrees o àmbits, de manera explícita i visible.

Des dels centres educatius cal impulsar una educació afectivosexual com a eina contra la violència masclista per afavorir el desenvolupament ple de la personalitat; un coneixement sobre el propi cos i les pròpies emocions; una cultura sobre l'afecte, les relacions i la salut sexual preventiva, i una acceptació sobre la sexualitat pròpia i de totes les persones.

D'altra banda, cal reflectir la igualtat de gènere i la coeducació amb l'ús d'un llenguatge inclusiu, en tota la documentació, així com en els materials i recursos didàctics, en els espais d'aprenentatge i en les activitats del centre.

A l'apartat [Coeducació i igualtat de gènere](#) del web de la XTEC s'hi poden trobar recursos i experiències.

D'altra banda, el Departament d'Educació duu a terme polítiques de prevenció dels casos de violència en centres educatius i disposa de diferents protocols que determinen com els centres han d'actuar davant d'un d'aquests casos. En aquest sentit, el pla [Les escoles lliures de violències](#) dona resposta a totes les situacions de violència en l'àmbit educatiu, partint d'un canvi de paradigma en el model d'intervenció portat a terme fins ara, de manera que s'abordin la violència i la convivència des de plantejaments volgudament diferenciats.

En els centres educatius el coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat, treballa conjuntament amb la direcció del centre, per promoure la convivència en el centre educatiu, impulsar la coeducació en el claustre, protegir l'alumnat davant de situacions de violències i vetllar pel benestar emocional de l'alumnat.

En la formalització de la programació també cal tenir en compte la incorporació i l'ús dels dispositius mòbils. En l'espai de recursos de la XTEC sobre [Ús dels dispositius mòbils](#), hi ha orientacions, exemples i recursos: els centres han de ser conscients de la necessitat de tenir una visió adaptable i proactiva, i oberta per incorporar aquests dispositius.

4 Avaluació i qualificació a l'educació primària

El procés d'avaluació es regula al [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat en l'educació primària és un component essencial de l'aprenentatge de cada alumne o alumna i ha de formar part de la programació didàctica. Aquesta avaluació ha de ser global, contínua i formativa, i ha de tenir en compte el procés de desenvolupament i el grau d'assoliment de les competències, el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge i la variabilitat de l'aprenentatge de l'alumnat.

Els i les alumnes han de conèixer la finalitat dels aprenentatges i els criteris i procediments amb què se'ls avalua; en les sessions d'avaluació de cinquè i sisè de l'educació primària, s'ha d'escoltar la veu dels alumnes, un cop hagin reflexionat sobre els processos d'aprenentatge en les diferents àrees o àmbits. Cada centre ha de determinar el procediment a través del qual incorpora l'alumnat a les sessions d'avaluació.

Cada centre ha d'elaborar un model propi d'informe d'avaluació de naturalesa qualitativa, que emet l'equip docent després de cada sessió d'avaluació i que reflecteix els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge de l'alumne o alumna, així com els aspectes acadèmics, personals i evolutius que es considerin oportuns i, si escau, les mesures i suports d'atenció educativa que s'hagin adoptat o que s'hagin previst.

A final de cada curs cal emplenar les actes d'avaluació de l'educació primària, que s'han de tancar al final del període lectiu ordinari. Les actes han de contenir, almenys, la relació nominal d'alumnes del grup classe; els resultats de l'avaluació de les àrees, o dels àmbits i dels projectes globalitzadors de caràcter transversal que el centre pot haver programat en la seva gestió autònoma, i les decisions sobre pas de curs o permanència.

Els resultats de l'avaluació de les àrees, àmbits o projectes globalitzadors, si és el cas, a partir del procés d'assoliment de les competències específiques s'expressen en els termes següents: assoliment excel·lent (AE), assoliment notable (AN), assoliment satisfactori (AS) o no assoliment (NA). Aquests són els indicadors que han de constar en la informació que han de rebre les famílies i l'alumnat.

4.1 Pas de curs a l'educació primària

El pas de curs de l'alumnat de primer, tercer i cinquè d'educació primària és automàtic. Per tant, la decisió que l'alumne o alumna romangui un any més en el mateix curs a segon, quart i sisè d'educació primària té un caràcter excepcional.

Aquesta decisió la pren l'equip docent de manera col·legiada, en què té una consideració especial el criteri del tutor o tutora, atenent el grau d'assoliment de les competències establertes i la valoració de les mesures que puguin afavorir el progrés de l'alumne o alumna. Cal que s'hi valorin tant els aspectes relatius al procés d'aprenentatge com al grau de maduresa i a la vinculació amb el grup classe de referència, per preservar el benestar emocional de l'alumne alumna, i també cal escoltar l'opinió del pare, mare, tutor o tutora legal.

5 Pla de suport individualitzat (PI) a l'educació primària

El pla de suport individualitzat és el document que recull les valoracions i la presa de decisions dels equips docents, amb la participació de la família i de l'alumne o alumna, sobre la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars de determinats alumnes en tots els contextos en què es desenvolupa el projecte educatiu. Per elaborar el pla de suport individualitzat cal partir sempre de la programació didàctica.

El pla de suport individualitzat s'ha d'elaborar per a l'alumnat inclòs en els casos que determina el [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, sempre que es detectin al llarg del curs les necessitats específiques de suport educatiu.

La publicació [Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat](#) proporciona elements per elaborar-lo i, paral·lelament, facilita el coneixement de la normativa i els marcs conceptuals que orienten les línies de treball del Departament d'Educació amb relació a l'atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

5.1 Avaluació i qualificació dels aprenentatges de l'alumnat amb pla de suport individualitzat a l'educació primària

L'alumne o alumna que disposa d'un pla de suport individualitzat ha de ser avaluat i qualificat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts en el pla esmentat (que s'elaboren a partir dels referents de l'avaluació del [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica). Aquests criteris es poden personalitzar i en cap cas poden suposar una limitació en les seves qualificacions.

Excepcionalment, per als i les alumnes de procedència estrangera que s'incorporen al sistema educatiu a Catalunya per primera vegada durant el segon o el tercer trimestre del curs escolar i que no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya, es pot prendre la decisió temporal de no avaluar algunes de les àrees de

l'educació primària.

6 Coordinació entre l'educació primària i l'educació secundària obligatòria

Cal mantenir la mateixa coordinació entre les diferents etapes educatives (d'educació infantil a primària, i des d'educació primària a secundària obligatòria obligatòria).

Per garantir una transició adequada de l'alumnat entre l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, els equips directius de les escoles d'on procedeixen els i les alumnes i els equips directius dels instituts han de planificar les sessions de coordinació necessàries, abans de començar el curs, per assegurar la coherència educativa i la continuïtat formativa, a més d'acordar criteris d'actuació comuns i compartits. Aquests mecanismes de coordinació són indispensables pel que fa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

En el marc d'aquesta coordinació, si escau, l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) ha de lliurar, als centres de secundària, l'informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu dels alumnes per orientar-ne l'atenció educativa. Cal elaborar un pla de suport individualitzat (PI) per donar continuïtat a les mesures i als suports que l'alumne o alumna hagi necessitat al llarg de l'educació primària i a les que es preveu que necessitarà, i també per si se'n proposen d'altres.

Els centres d'educació primària han de lliurar una còpia de l'historial acadèmic de l'alumne o alumna i l'informe individualitzat del final d'etapa al centre d'educació secundària obligatòria on l'alumne o alumna prosseguirà els estudis. En el cas dels centres adscrits, han d'incloure entrevistes entre el tutor o tutora del darrer curs de l'educació primària dels i les alumnes i el tutor o tutora del primer curs de l'educació secundària obligatòria o un o una representant del centre de secundària, per completar la informació sobre el recorregut dels aprenentatges dels i de les alumnes. En el cas d'alumnes amb necessitats educatives especials també hi participen els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica.

7 Atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu a l'educació primària

El preàmbul de la [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, exposa la necessitat d'adequar l'activitat educativa per atendre la diversitat d'alumnes i l'assoliment de la igualtat d'oportunitats, i la seva l'accessibilitat.

L'atenció educativa de l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió, en què es defineixen els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa a tots els i les alumnes i, en particular, als que compten amb més barreres d'aprenentatge i participació, tal com estableix el [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. Els principis de l'escola

inclusiva tenen un caràcter permanent i transversal en l'àmbit educatiu.

Tots els i les alumnes han de rebre atenció educativa i beneficiar-se, en un context ordinari, de les mesures i suports universals i, si escau, de les mesures addicionals i/o intenses, per garantir el seu accés a l'educació i l'èxit educatiu en condicions d'equitat i d'igualtat d'oportunitats. La concreció de les mesures i suports ha de quedar recollida en els plans de suport individualitzats (PI), sempre que se n'elaborin.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa de l'alumnat s'han de preveure al projecte educatiu del centre i a les normes d'organització i funcionament del centre; s'han de concretar en la programació general anual, i s'han d'avaluar en la memòria anual i en les programacions didàctiques.

Totes les mesures i suports han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar estratègies als i a les alumnes per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir el benestar emocional, la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

En tots els centres educatius sostinguts amb fons públics s'ha de constituir la comissió d'atenció educativa inclusiva, que vetlla perquè la previsió, la concreció, l'aplicació i el seguiment de les mesures i els suports d'atenció educativa es regeixin pels principis d'equitat, d'igualtat d'oportunitats, d'igualtat de tracte i de no-discriminació, i d'inclusió.

La planificació de l'atenció a l'alumnat, a partir de la intensitat de mesures i suports es concreta en:

- mesures i suports universals,
- mesures i suports addicionals, i
- mesures i suports intenses per a alumnes amb necessitats educatives especials.

La planificació d'aquestes mesures i suports en un context d'inclusió comporta:

- Planificar i coordinar les mesures i els suports adoptats pel centre per a l'atenció de tots els i les alumnes.
- Adoptar mesures i suports addicionals i intenses per atendre les necessitats específiques de suport educatiu que presenten els i les alumnes, entre les quals cal destacar les derivades del desavantatge educatiu que representen les necessitats educatives especials, els trastorns que condicionen l'aprenentatge, els retards greus de l'aprenentatge, les malalties prolongades i les altes capacitats.
- Les decisions que s'han d'adoptar en la incorporació d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers, especialment, quan ja han assolit el domini d'alguna llengua curricular impartida en el sistema educatiu de Catalunya.

El desenvolupament i la concreció d'aquestes mesures es recullen en el document per a l'organització i gestió de centres "Educació inclusiva".

8 L'orientació educativa i l'acció tutorial a l'educació primària

El [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, estableix les accions que conformen l'orientació educativa i l'acció tutorial a l'educació primària.

L'orientació educativa és un dels eixos vertebradors de l'acció educativa, que comprèn les accions que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumne o alumna.

L'orientació educativa s'adreça a tot l'alumnat i és responsabilitat de tot el personal docent. Inclou l'atenció educativa inclusiva, l'acompanyament personal i l'acció tutorial.

L'acció tutorial és part de la funció docent: comporta el seguiment individual, amb un acompanyament personalitzat i de grup per part de tots els docents i, en especial, per la persona que té assignada la tutoria, amb l'aplicació de propostes pedagògiques que contribueixin a la cohesió social de l'alumnat. Així mateix, promou la implicació i la participació de l'alumnat de forma activa en el seu procés d'aprenentatge i en el seu desenvolupament personal i social.

Tots els alumnes han de disposar d'un tutor o tutora, que és la persona responsable d'orientar el seu procés educatiu, tant en l'àmbit individual com en el col·lectiu. El tutor o tutora ha de vetllar, especialment, pel desenvolupament personal dels alumnes, el seu benestar i l'assoliment progressiu de les competències. A criteri de l'equip directiu, la mateixa persona pot exercir la tutoria més d'un curs amb el mateix grup, per tal de facilitar les tasques i el seguiment del procés educatiu de l'alumnat.

La direcció del centre ha de vetllar perquè les funcions de l'acció tutorial es portin a terme de forma distribuïda i coordinada entre tots els professionals del centre i la comunitat educativa, que s'han d'ajustar a les diferents característiques de cadascuna de les etapes educatives.

9 Ensenyament i aprenentatge de les llengües a l'educació primària

El currículum, com a instrument del model educatiu, es fonamenta en sis vectors clau que estableixen un marc que dona identitat a l'acció educativa.

Un d'aquests vectors fa referència a la qualitat de l'educació de les llengües, i es defineix com un currículum que garanteix el domini de la llengua per entendre el món i compartir el coneixement.

La competència lingüística és a la base de tots els aprenentatges, per la qual cosa el sistema educatiu ha de facilitar que tot l'alumnat adquireixi, al llarg de l'educació bàsica, les competències necessàries per comunicar-se oralment i per escrit de manera adequada.

Pel que fa a la llengua catalana, llengua de referència del sistema educatiu, és especialment important que se'n fomenti l'ús en diversos contextos i situacions comunicatives, com a estratègia bàsica d'aprenentatge i com a mesura compensatòria d'uns usos socials deficitaris. Així mateix, cal fomentar a l'Aran, la llengua occitana

–denominada *aranès* a Aran.

En una societat plurilingüe és igualment important que l'alumnat desenvolupi una bona competència comunicativa en castellà, llengua cooficial, i en altres llengües de caràcter internacional o vinculades als orígens familiars d'una bona part de l'alumnat.

En aquest sentit, la competència plurilingüe i intercultural és bàsica perquè els alumnes puguin expressar-se i interactuar de manera eficaç en diversos contextos comunicatius i en el marc d'una societat complexa, des del punt de vista lingüístic i cultural.

El primer cicle d'educació primària és especialment important per adquirir la llengua catalana, ja que molts alumnes tenen com a llengua familiar altres llengües i el català és poc present en el seu context social. Cal, per tant, establir estratègies metodològiques d'immersió lingüística per a aquests infants, amb l'objectiu de garantir el seu dret a conèixer de la mateixa manera el català i el castellà.

En cursos posteriors, cal que l'aprenentatge de la llengua es produeixi en totes les àrees curriculars, treballant l'adquisició simultània de la llengua i els continguts, i fent una atenció especial al llenguatge acadèmic propi de cada àrea.

La competència lingüística, per tant, es relaciona directament amb l'èxit acadèmic, i també representa un requisit per participar en bona part dels àmbits de la vida adulta. Cal recordar també que l'aprenentatge de la llengua oral i la seva evolució no es produeixen de manera natural. Molts dels components de la competència oral només es poden aprendre si algú els ensenya directament i dona l'oportunitat de participar en situacions comunicatives que en requereixin l'ús.

Per treballar aquestes habilitats lingüístiques s'han desenvolupat tres programes: [Impuls de la lectura](#) (ILEC), [araESCRIC](#) i [Tenim la paraula](#). També cal incloure el programa de [Biblioteques escolars](#) (en què es treballa la comprensió lectora específicament, però no exclusivament) i altres programes de millora de la competència en llengua estrangera, com el programa d'innovació [Generació plurilingüe](#) (especialment adequat per a l'alumnat del cicle superior, que planteja incrementar el temps d'exposició de l'alumnat a les llengües objecte d'aprenentatge i a acompanyar els centres educatius en el procés de desplegament i consolidació d'un projecte lingüístic plurilingüe propi.

El Departament d'Educació prioritza la lectura en el marc del [Pla nacional del llibre](#) i de la lectura, que desenvolupen conjuntament els departaments d'Educació i de Cultura. En aquest sentit, l'ILEC s'alinea plenament amb aquest Pla (treball de l'hàbit lector, temps de lectura, gust per la lectura a l'[educació primària](#) i a l'[educació secundària](#)). També cal recordar que convé enfocar la didàctica de la literatura com a enriquiment lingüístic i cultural de l'alumnat.

Cal atendre especialment l'ús professional de la llengua oral: els i les docents han de ser models lingüístics per als alumnes i dinamitzar l'ús oral de la llengua. En aquest sentit, el Departament d'Educació ha desenvolupat el [Pla d'impuls de la llengua catalana](#) per afavorir i incrementar l'ús de la llengua catalana en els centres educatius.

L'article 88 de la [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, prescriu la [biblioteca escolar](#)

a tots els centres educatius com a recurs fonamental per al desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat i com a espai d'accés a la informació i font de recursos informatius en qualsevol suport, per posar-los a l'abast d'alumnes, docents i comunitat educativa, i com a entorn d'aprenentatge que s'integra en els recursos del centre per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les diverses àrees curriculars i especialment de l'hàbit lector.

Finalment, en el cas que el centre disposi de professorat visitant procedent d'altres països en el marc d'acords intergovernamentals (Programa de llengua àrab i cultura marroquines, Programa de llengua i cultura portugueses, i Programa de llengua i cultura romaneses) o bé de professorat amb coneixements acreditats de llengües addicionals (xinès, gallec, neerlandès, etc.) convé valorar la possibilitat de dedicar algunes hores de gestió autònoma per organitzar tallers d'introducció a aquestes llengües i cultures, i contribuir al reconeixement dels orígens d'una bona part de l'alumnat, però també al desenvolupament de la competència plurilingüe, intercultural i global de tot l'alumnat.

9.1 Atenció a l'alumnat nouvingut i a l'educació primària

El [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, inclou tant l'aula d'acollida com el suport lingüístic com a part de les mesures i els suports addicionals que pot necessitar l'alumnat en funció de les seves necessitats específiques. Com a mesura i suport addicional, l'aula d'acollida pot ser també un recurs organitzat i gestionat a partir dels recursos propis de cada centre, i establir aquesta acció en el projecte educatiu del centre.

L'aula d'acollida té com a primera finalitat proporcionar a l'alumnat nouvingut el nivell de competència lingüística que li permeti interactuar amb l'entorn escolar i social. Per seguir el currículum, l'alumnat d'origen estranger necessita, a més d'aquest llenguatge comunicatiu, un llenguatge acadèmic específic de les matèries curriculars. És un punt de referència i un marc de treball obert amb una interacció constant amb la dinàmica del centre; ha de permetre una atenció emocional i curricular personalitzada i l'aprenentatge intensiu de la llengua catalana, a més de proporcionar l'atenció adequada a les necessitats i progressos relacionals i lingüístics a l'alumnat nouvingut, com a complement del treball del seu grup classe.

Acollida i inclusió de l'alumnat nouvingut

Es considera alumnat nouvingut l'alumne o alumna de nacionalitat estrangera que s'incorpora per primera vegada al sistema educatiu en un moment posterior a l'inici de l'educació primària, en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, quan s'ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos i procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català.

L'acollida i la inclusió escolar de tot l'alumnat ha de ser de les primeres responsabilitats i primers objectius del centre educatiu i dels professionals que hi treballen. A l'apartat [Alumnat d'origen estranger](#) del web de la XTEC, hi ha recursos per garantir una

comunicació eficient amb les famílies i vetllar per la incorporació d'aquest alumnat, tant a l'aula ordinària com a l'aula d'acollida, i la proposta d'una avaluació inicial que li permeti anar aprenent amb l'acompanyament necessari.

Personalització del currículum per a l'alumnat nouvingut

D'acord amb el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, d'atenció a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, l'especificitat del procés d'aprenentatge de l'alumnat nouvingut que s'incorpora tardanament al sistema educatiu fa necessària l'elaboració d'un pla de suport individualitzat (PI). Les indicacions es troben al document [Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat](#).

Suport lingüístic i social

El Decret 150/2017, de 17 d'octubre, d'atenció a l'alumnat en el marc d'una escola inclusiva, estableix que el suport lingüístic i social és una mesura addicional per donar resposta a les necessitats educatives específiques de l'alumnat que no es considera estrictament nouvingut; les seves necessitats específiques deriven de les limitacions en el domini de la llengua vehicular que és necessari per accedir als aprenentatges i en la possible manca de referents culturals i de coneixements previs que els permetin seguir amb normalitat els continguts curriculars.

A la web [Suport lingüístic i social](#) hi ha elements per a la reflexió, orientacions metodològiques, entre altres recursos.

Personalització del currículum per a l'alumnat que rep suport lingüístic i social

L'especificitat del procés d'escolarització d'aquest alumnat, en què els infants tenen la necessitat de consolidar l'aprenentatge de la llengua vehicular i alhora adquirir els continguts de les àrees, pot fer necessària l'elaboració d'un pla de suport individualitzat.

Les indicacions es troben al document [Orientacions per a l'elaboració del pla de suport individualitzat](#).

10 Convivència, benestar i coeducació a l'educació primària

Recollint els principis de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, i de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, el projecte de convivència és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a l'aprenentatge de la convivència en el centre educatiu i, per tant, que recull les intervencions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per fomentar-ne la convivència i la gestió positiva de conflictes, i el plantejament del centre en la manera de treballar el desenvolupament personal i col·lectiu de cada alumne o alumna.

Aquestes accions poden anar adreçades a millorar la convivència a l'aula, al centre o a l'entorn, amb el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals.

El projecte de convivència també recull els mecanismes que el centre estableix a l'hora

de resoldre els conflictes que es produeixen en els tres àmbits esmentats (aula, centre i entorn) i de crear una atmosfera de treball i de convivència segura i saludable, especialment rellevant per als i a les alumnes i per als grups més vulnerables, amb necessitats educatives específiques: alumnes amb discapacitat, alumnes amb trastorns de la conducta, alumnes nouvinguts, etc.

El document "Convivència i clima escolar" n'orienta l'organització i la gestió als centres.

11 Normativa aplicable (concreció i desenvolupament del currículum de l'educació bàsica: educació primària)

[Llei orgànica 3/2020](#), de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 340, de 30.12.2020)

[Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)

[Reial decret 157/2022](#), d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària (BOE núm. 52, de 2.3.2022)

[Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica (DOGC núm. 8762, de 29.9.2022)

[Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017)

[Decret 102/2010](#), de 10 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)